

Григорій Сковорода та багато інших. Я думаю, що прізвища цих письменників ви чули і не один раз. Усі вони зробили величезний вклад в українську мову саме тим, що поширювали її серед світу та боролися за свободу висловлювання нею. Щоправда, Шевченко багато разів попадав у зсилку за свої твори українською та за боротьбу проти влади. Леся Українка збагатила поезію новими темами і мотивами, вдосконалювала форми побудови віршованих і прозових творів. Сковорода ж дав нашому поколінню байки, пісні, філософські твори при житті його називали “Сократом”. Кожен з них боровся за нашу з вами свободу та за видатну українську мову.

У нас час завдяки сміливим поколінням людей ми можемо вільно розмовляти українською та поширювати її у світі. Які б люди не казали, що українська мова безглузда, що вона не потрібна, що нею ніхто не користується. Вона є однією з трьох офіційних мов у Придністров'ї та одна з офіційних мов частин Сербії, а також була офіційною мовою Кубанської Народної Республіки, яка зараз частково є територією російської федерації, де стверджують, що українська мова це вигадка і нічого більше.

На мою думку, багато з нас чули, що українська мова наймилозвучніша мова у світі і не знають чи правда це. Але так, це чиста правда, у 1934 році у Парижі проводився конкурс краси мов. І наша українська мова посіла друге місце і була визнана, як найкраща, наймилозвучніша й найбагатша мова світу.

Дивлячись на всі факти та перевіривши їх, я можу сказати, жодна інформація про те, що українська мова не значуща, що вона лише вигадка для сучасної України, неправда. Наша мова славетна, її знають і шанують у всьому світі. Нею було написано сотні відомих творів і пісень. Сьогодні, у XXI столітті, співають пісню “Щедрик, щедрик, щедрівочка” і в Америці, і в Європі, і в Азії. В усіх цих місцях пам'ятають, хто автор милозвучних пісень і найзворушливіших творів. Тому я вважаю, що український народ повинен пишатися своєю мовою, розмовляти нею та вважати її видатною мовою.

*Свірідова Каріна Олександрівна,
Бєсєдіна Анна Вікторівна
Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Варипаєв О.М.
Державний біотехнологічний університет*

УКРАЇНСЬКА МОВА: ПРОБЛЕМИ І ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Мова є однією із найважливіших цеглинок у фундаменті кожної нації. Саме у ній відображено і зафіксовано найглибші витoki свідомості народу та його ментальність, закодовано народну мудрість і споконвічні знання.

«Нація повинна боронити свою мову більше, ніж свою територію», — говорила Леся Українка.

Адже територію можна відвоювати, а коли вмирає мова, то вмирає і нація. Недаремно кажуть, що мова — ключ до Вічності, пароль до дверей Всесвіту.

Українська мова — одна з найбагатших мов світу. Окремі слова мають десятки синонімів, найрізноманітніші форми.

Українська входить до трійки найкрасивіших мов у світі. На мовному конкурсі в Італії її визнали другою за мелодійністю мовою світу (після італійської). На мовному конкурсі, який пройшов у Парижі у 1934 році, українську мову визнано третьою найбільш красивою мовою в світі (після французької та перської) за такими критеріями, як фонетика, лексика, фразеологія й будова речення.

Дослідники доводять, що чимало вживаних сьогодні українських слів та мовних коренів були поширені ще у часи трипільської культури.

Сучасна наука доводить, що мова є унікальним інструментом культури. Вона є зв'язком між людиною і мисленням. Мова – це явище суспільне, соціальне. Вона функціонує, розвивається тільки в суспільстві і є найнеобхіднішою умовою сутності людини.

Поряд із цим в Україні існує проблема функціонування української мови в усіх сферах життя і діяльності держави. Зараз українська мова помітно піднесла свій престиж. Тепер нею повинні говорити не тільки перші особи держави. Мовна проблема пов'язана з питанням про становлення еліти нації, яка могла перешкодити процесам духовного зuboжіння нації, мовного та національного збайдужіння.

Людина народилась і повинна відразу ж почути українську мову, мову свого народу. Але і тут не все гаразд. Дошкільні заклади стикаються з проблемою браку літератури українською мовою. Не кожний вихователь досконало володіє українською мовою.

Недостатньо забезпечені підручниками й середні школи [1].

Мова є могутнім чинником відображення дійсності. Вона є частиною соціального середовища, у якому живе людина, у якому складається ментальність нації й кожного індивіда.

Мова є ланцюгом між минулим і майбутнім.

Сьогодні ми є свідками того, як у сферах нашого життя розширюється функціонування української мови. Рівень мовної самоідентифікації українців стабільно зростає. Війна як виклик для суспільства лише прискорить цей процес.

Лексика сучасної української мови весь час перебуває в русі. Нові слова входять у наше життя і прикрашають мову. Це велика кількість іншомовних слів, що увійшли до лексики нашої мови.

Високої мовної культури здатна досягти людина, яка наполегливо працює над словом, людина діяльна в думці. Наші громадяни мають навчитися національно мислити, усвідомити свої національні цінності, насамперед роль мови, і тоді Україна стане нарівні з високорозвиненими країнами.

Україна має всі шанси посісти гідне місце серед цивілізованих держав з високою культурою. Кожний громадянин України незалежно від національності зобов'язаний знати й поважати державну мову, вміти

спілкуватися нею, володіти культурою мовлення. Державна мова повинна виконувати всі суспільні та культурні функції, бути мовою науки.

Є об'єктивні підстави констатувати, що українська мова сьогодні відчутно зміцнила свої позиції єдиної державної мови в Україні. На це вказує зміна правової основи функціонування української мови як державної відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (2019 р.) та рішення Конституційного Суду України (від 14 липня 2021 р.) щодо відповідності Конституції України положень цього закону. Цей закон остаточно перекрив шлях правового закріплення реставрації російськомовного простору в Україні, на що був націлений закон 2012 року («Про засади державної мовної політики») [2].

Спостерігається відчутна розбудова структури функціонального простору української мови, який уже охоплює всі визначальні сфери суспільної комунікації.

Відчутним є перетворення української мови в реальний дієвий чинник консолідації суспільства: дедалі рідше звучать (особливо в медіапросторі) наративи про те, українська мова розділяє українське суспільство; про розподіл/розірваність України між українськомовним заходом і російськомовним сходом. Після тривалої заполітизованої експлуатації цих і подібних наративів-кліше вони втратили актуальність.

Українська мова сьогодні є символом нескореної України, а ототожнення понять українська мова = Україна сприймається неметафорично, а як природне і сповнене високого натхнення.

ЛІТЕРАТУРА

1. <https://naurok.com.ua/esej-na-temu-problemi-sogodennya-ukra-nsko-movi-zagalna-harakteristika-y-prichini-movnogo-stanu-vikliki-y-riziki-dlya-movno-osviti-y-suspilnogo-funkcionuvannya-ukr-movi-359277.html>
2. <https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=9617>

Свинар'ова Дар'я Сергіївна
Науковий керівник – канд. філол. наук, доц. Тихоненко О.В.
Державний біотехнологічний університет

МОВНІ МАРКЕРИ ВІЙНИ

У теперішній та складний період держави ми продовжуємо розвивати наше мовлення, у якому з'являються нові поняття, що відображають відповідно нові реалії життя і спілкування. Необхідність вивчення новотворів зумовлена теперішніми подіями в нашій державі.

Питання новотворів періоду російсько-української війни висвітлюється в працях таких науковців: Г. Вусик, Н. Павлик, Т. Кременя, С. Гриценко та ін. На нашу думку, неологізми стають мовними маркерами, які входять до нашого повсякденного спілкування, викликаного конфронтацією, де співрозмовники